

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Edith Österlund*
Härad: *Västbo* Adress: *Box 5, Hüllerstorp*
Socken: *Kulltorp* Berättat av: *Emma Österlund*
Uppteckningsår: *1941* Född år *1862* i *Kulltorp*

*Kyrkobesök, samtal på kyrkbacken,
mötesplatsen
dans tillställning m. m.*

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 7879:1.

Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Edvin Ahlberg*
 Härad: *Västbo* Adress: *Bot 5, Kullaby*
 Socken: *Kullaby* Berättat av: *Emma Ahlberg*
 Uppteckningsår: *1941* Född år *1862 i Kullaby*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Så länge icke de mo-
 derna kommunikation-
 erna och de på nya
 områden olika tids-
 riktningarna gjort sitt
 intåg, var byn i västan-
 den huseuden försam-
 lings medelpunkt.

Det kom man söndag-
 ligen icke blott för
 att göra gudstjänst
 utan även för att
 göra familjekriget sås-
 om bröllop, begravning,

Skriv endast på denna sida!

barndom, samt även för
att utkratta många vild-
liga angelägenheter.

Besök för främlingar
från andra församlingar
resulterade i att dessa
visades till läktaren
eller till de odelade
bänkar. Fast på senare
platser höll dock meningen
som på som sina platser
varför de främmande kan
visades till läktaren.

Det var främst om ut-
rymmet i de gamla
kyrkorna och varje by
eller gård hade sina
bänkplatser sig tilldelade.

Den som tog sig det räd-
et fne, att som man
sade frisöka kräppa
sig in där boudmorn-
na hade sina respektive
platser. Det var mer
än en gång boudmorn-
na tog ett kastant tag
i armen på oförståndiga
ungar som ville fräga
sig in i deras lämnar och
visade, dem att som man
sade, "korkyrkan". Det
blev sedan mycket tal
om både på kyrkbänken och
i gårdarna blev de pign
från främmada socknar,
skam ut sig i kyrkan.

De söndagar ungdom-
ar från olika socknar
samlades till Kullbros
kyrka var merendels
vid stora kronbröllop.
Då vandrade ungdomar
många mil från sock-
narna runt om för att
gå se på den gamla
staden.

Då skulle de även gå
sammans träffa med ung-
domarna i Kullbros fri-
vidne bekantande. Det
kanske var så att man
samtidigt uppsökte vä-
gna plats där man kunde
gå dansa och leva om

i sällskap med sina ny-
förvärfade bekantningar.
Man kanske skulle ha
dans i kvällningen på
Osäbroa (Osborn) Skat-
torp om Kåvarups
gäst. Här dansade kan-
ske Busjö-Andersborgs
och Kullingsundarna
till dansningen. Då gick
det kanske inte så städigt
till. Drämmen kom fram
gammalt groll slag i
dagen och det hela kan-
ske resulterade i slags-
mål. Hickorna fick ofta
gå emellan och stifta
fred. Fjörarna vägrade

kanarierna fri att få
bättre fot (=kraft) i
armen, man slås med
sunsdörr blydörrar
med literflaskor o. s. v.
Hickorna gråto och det
var ett riktigt kaos. Till
gick det fredligt till
och allt var fred och ro,
mycket beröende vad
slås folk som kommit
med på plattan.

Kången söndag ställde
det kanske blott och burt
kyrkesöket och häff
med ungdomarna
socknen på kyrkbacken.
Man brukade även stanna

och sprakas vid, vid varje
päskkal eller avtogs-
plig, bjuda varandra på
rynjor o: dyl. för bestäm-
des var man skulle träf-
fas nästa gång o: s. v.

Det var en blott ungdom-
en som bestämde hur
de skulle ha det. Åven
de äldre behandlade sina
angelägenheter i stort
sett på kyrklecken.

Kublarne talade om
sitt "tjogsgods" o: v. s. sidan
jord eller utmark som
skulle brukas tillsammans
sidan skogsmark som ägdes
gemensamt, där man skulle

hugga sig var sitt lass
med eller hugga staver
o. dyl. Hvarman talades
vid om sina ystegillen,
sina brytkalas, sina
skattegillen o. dyl. För öf-
frigt ventilerades västan
så mycket man kom
med under den tid man
stod på kyrkbänken. Och
där kanske man stod en
timme, eller gudsfränt-
en. Då man kom med
inte så litet i porten.
Här man kom hem fände
man sig riktigt vederbörande
so allt vad man gjort
till vid kyrkan. Ty det var

mycket så gott som från
hela socknen.

Man fristår an detta
att dock tidens kyrko-
besök ej allra mest
betydde gälavand i van-
lig bemärkelse. Tisser-
bryen höll man styft
på andakten under gud-
tjänsten. Men man gick
dock till kyrkan av myc-
ket mera intresse för
vad man skulle få höra
eller se där. Och av många
andra orsaker. Man kan-
ske påstode sig brev av
fästmannen och skulle
byta brev i frängeln.

Det var med stora för-
väntningar man således
gick till Söds luns, ty luns-
behov stod nog ofta i and-
ra rummet.

Dessa tyrodyn voro väs-
tan till, kan man tycka,
för att stärka samhörighets-
känslan mellan socken-
borna både yngre och äld-
re. Visserligen var inte gud-
gårdbesöken ämnade till
 Dessa världliga idéer, men
f.o.m. prästen gynnade sig
ofta på sammanträffandet
med sina sockenbör i århund-
rande med dem om rent värld-
liga saker som f.ex., kan

kanske gjorde upp med
dem om en köhandel
kanske kan tillhandla
ett hackelseverk,
eller gjorde bestämt av-
tal för handeln för
att vara på det klara
med samma till och från.

Tänk därmed någon detta
besynnerligt förhållande. Des-
sa kyrksedee är nu
en saga blott. Det är
snarast ett 50-tal är sedan
de upphörde att vara till
i sådan bemärkelse som
har ovan nämnts. År
är det andra tider och man
kan träffa, dessa slags folk-
samlingar förtän...